

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Pro emptore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96158)

ff. Nouum. Bartolus ad lib. rii. Digestorum.

qui debet credere, vel ostendit mandatum reuocatum, vt j. pro legat. l. q. z quod dicit. s. e. l. qui fundus. s. procurator. Opp. quia absens non debet possidere, Solue vt in gl.

Pro herede. Titu. vi.

LEX I.

- 1 Pro herede qualiter sumatur in hoc titulo,
2 Usucapere pro herede quis possit
3 Usucapient pro herede extranei, z non fuit
4 Pro herede que vsucapiuntur.

Pro herede. Pro p. j. p. legat. Lea res. Sol. vt in gl. Que qualiter sumatur in hoc titulo, pro hrede. Et dicit gl. q. sumitur vno modo dicitur, q. s. est hris vere, z tunc loquitur iste ti. Quod dicitur putantur, z hoc modo sumitur l. pro herede. s. de pet. h. Ita dicit gl. rub. Sed eo quod dicit gl. q. putantur, die, q. potest sumitur duobus modis. vno modo q. in isto errore sit ductus, z tunc quo ad istum titulum sufficit. l. non solum. s. j. s. de vsucap. Sed q. in l. p. h. de. s. d. pet. h. habetur sine isto errore, ieu in isto assumitur. Quero, quid si putat enim viuus q. est mortuus? die vt in gl. Quero, quis est ille qui vsucapit p. herede? Et adar. dicebat, q. heres, re. quod de functus no pot vsucapere p. pter malas fide. ex sua persona pot. Sed gl. reprehendit eum i. l. j. C. e. z l. p. d. p. m. s. cum quis. s. de acqui. pos. l. an vi. tui. j. de diuer. z temp. prescri. Et breuiter in gl. enumerantur casus in quibus pro herede quis pot vsucapere. Et die vt i. gl. Quero, que persone vsucapiant pro herede? Et die, q. extranei non sui, z tamen die vt in gl. Quero, quid prescribitur titulo, p. herede, an hereditas tota, vel re s. particulares? Et gl. dicit q. hereditas no, q. est ius. l. nihil. j. de ver. sig. z inco. porales res non prescribuntur. l. seruus. s. inco. porales. s. s. de acqui. reru. do. sed singulares res co. porales, si aliene sunt in hereditate, sic vt in hoc titu. l. mobiles triennio, immobiles de. cennio. Et vide istam gl. que optime loquitur z tene menti.

ADDITIO.

Alex. Quero. Vide Bal. in l. hereditatem. C. in quibus causis long. temp. p. rescri. cess.

LEX II.

Uti legatorum. s. Quod vulgo. Per hunc s. dicitur quidam colonu. post. s. de vsucap. Et hoc quod dicit, naturalis, intellige de detenta. tione. Item ibi. ciuitis, etc. Per hoc dicitur, duas possessiones esse. Sed die vt dicit s. de acqui. pos. l. j. in j. q. p. m.

ADDITIO.

Alex. Quod vulgo. Dy. dicebat istum tex. non esse alibi, s. vt refert. Bal. in l. licet. C. de acqui. pos. ipse allegat altum.

Qui heredis existentia quando operatur, cu. h. coheredem. Filium quoque. Vt ino. quero. s. ratione hu. ins. s. Et ratio est, colligenda ex isto tex. z ex continuatione precedentium. Dicitur est filius p. p. q. nemo potest sibi mutare causam dominij. Subijct, filiu. quoz. z sic exemplificat. Ideo adde ad tex. ibi, vno patre, sub. audi. nec ibi potest mutare causam possessionis, dicendo se de nouo heredem patris, hoc est dominum z possessorem, quia ante erat. l. in suis. de lib. z posthu. fm. Jac. de Tre. C. p. j. p. p. s. no. l. p. e. s. pe. Resp. vt ibi videbitis, q. z ibi diuisio fuit ab herede confirmata. Secu. io op. j. t. l. j. s. h. Et que est hic ponit multa verba p. solutione, z ibi in l. j. s. i. examinat o. j. tit. p. xi. C. de iur. z op. extra gl. dicitur hic, q. estimabat naturalis possessionem penes eum fuisse. Contra, quia filius secundum ista te. po. ra nec diuiter, nec naturaliter possidet, l. possessio. s. j. s. de acqui. pos. Solu. quodam modo dicitur possidere filius, z quodam modo dicitur filius dominus, l. in suis. ff. de lib. z posthu. no. tamen p. proprie possidet, l. possessio. s. j. C. de iur. ad verficiu. cui. canse, quens est vt filius, z c. Contra, quia existentia sui heredis nihil operatur, quando sibi datus est coheres. Lapud. Julianu. s. i. ad Trebellia. Si ergo cum datus est sibi coheres, h. q. etur e. ma. ens, videtur q. possit pro herede vsucapere. Quibus con. traria timore dicunt quidam, q. pro parte coheredis non pot vsucapere, pro sua sic. Et vide ista gl. que est i. verb. coheredu. que allegat l. nihil. C. eod. Sed, qualiter respondemus ad op. q. existentia sui heredis nihil operatur, cum quis habeat coheres? de iur. respon. tunc non operatur existentia sui heredis in his, que ex testamento dependent, sed in his que extra testamentu. ventum sic, vt C. de iur. de libe. l. si fratris, z dicit s. d. vulgari z

pupul. l. si filius qui patri. Vel die, q. existetia sui heredis nihil operatur, si non adijt, vel non immiscet, sed si immiscet opera. tur, nec procedit vsucapio cum aliena factura, vt vsucapit p. herede. l. si is qui j. de iur. Quid si filius fuit emancipatus? Qui dam dicitur idem, sic faciant hic loqui assignant rationem, vt in glo. que vera no est, l. non solum. s. j. s. de vsucap. z l. cum heres, quam glo. alleg. nihil facit.

ADDITIO.

Alex. Dicunt idem. Adde Bart. in repe. l. in suis. in vj. op. de lib. z posthu.

LEX III.

Herique. Ibi pro herede, idem i. putatio. i. isto errore, l. non solum. s. j. s. vsucap. alias fecus, s. acit quod not. s. de acquiren. possel. l. inter dum. s. j. in p. inci.

LEX IIII.

Heres indignus vsucapit. Ibi dicit, q. qui est heres, tamen si est indignus, no vsucapit p. herede. Sed non credo iustam gl. verum dicere, quia heres est, nec potest ei p. priuatus opponere, q. sit indignus, l. bis con. se. quenter. s. j. s. fa. ere. z ibi not. glo. Pone ergo in eo qui nul. lo modo est capax, vt in damnato in metallum, z heretico, de q. bus dicitur in l. legari. Infit. de leg. Sed quid si isto errore credit se capax? Die vt j. p. leg. a. l. nemo.

Pro donato. Titulus vij.

LEX I.

Pro donato. Pro p. de l. Celsus. s. de vsu. cap. Solu. non sufficit falsa opinio, frinola, sed iusta scilicet, s. p. solat. C. opp. in edibus. s. de dona. vol. vt in glo.

Donatio facta a patre filio in potestate confirmatur morte patris, tamen q. propter non est donatio, sed magis legatum, vsucapitur quasi pro legato, z non pro donato. Donatio facta filio ob benemerita, statim valet, si merita pro. cesserint secundum ius Authenticor. Usucapio in re donata filio, quando procedat assertio patris assertentis se donare filio propter benemerita, non probat, sed debet probari q. merita precesserint.

Si pater filio. Iste est difficilis s. l. p. qd vsu. capiatu. p. donato. z donatio eata a patre filio, morte confirmatur, l. j. C. de inof. dona. z l. dationes, quas parites. C. de dona. iter vir. z vxo. Dm? contra. rii timore, hic s. habet duas lectu. p. principales. Una q. dona. ut simpliciter, sed concessit in pecuniam, z tunc no confirmatur te, vt C. fami. erel. l. certum, z ista est clara z vera. Sed quantu. ad ista legem continet diuinationem, z ideo secunda lec est, q. hic donauit, vt bene meritis, ideo confirmat morte z sic vt extra. meo. Ad contrarium respon. quod no vsucapitur titulo, p. dona. to, vt ex tunc a die donationis, sed ex tunc a die confirmatio. nis, l. si pater. C. de inof. dona. Sed ad istud oppon. quo d. ta. lis confirmatio retrotrahit, l. donatio. C. p. dona. iter vir. z vxo. S. j. gl. respondet q. quo ad fructus retro trahitur, no quo ad vsuca. p. tionem z dnu. Vel die, cu. de vsucapione tractat que est odio. sa non retro trahit, ne qs locuplet cu. aliena factura, l. denique. s. ex quib. cau. ma. Sed gl. in l. sub coditioe. j. s. sola. dicit, q. et quo ad dominu. trahitur retro, sed male dicit vt ibi dixi. Et sic remanet fm. hanc sol. q. vsucapitur pro donato a die confirma. tionis, sed hoc videtur contra mentem huius s. z ideo reteta hac eade lect. aliter sol. gl. q. sed continet diuinatione. Vel die, q. no confirmat fm. ista tpa, s. hodie sic, z tunc tenet in l. si pater. e. Sed l. y. ty. contrariu. l. j. C. de inof. do. z pbat, q. donatio fact. iter vir. z vxo. confirmat, l. cu. hic stat. s. s. do. iter vir. z vxo. ergo idē multo magis in patre z in filio. Ideterea ego p. robo. dona. tio facta filio confirmat eo facto sui iuris emancipatione, l. dona. tiones. s. pater. de dona. ergo eadem ratione morte, l. mulier. i. p. s. ad Treb. C. de insti. z substi. l. ij. cum si. Qualit. ergo sol. nemne? Die, q. licet confirmetur morte tamen no vsucapitur pro donato, vt hic. Ratio est q. non est proprie donatio, sed ma. gis legatum, l. in donationibus. C. ad leg. facid. nec est proprie le. gatū per omnia, l. seques questio. s. de le. h. z l. res. C. de dona. tione vir. z vxo. z ideo prescribitur ex quasi titu. p. legato, non enim est vere legatum, nec vera donatio. Hoc tenet gl. s. ti. j. l. j. s. h. z istud tene. s. p. p. j. p. s. no. l. p. e. s. pe. Sol. ibi in filio emaci. pato, fm. vna lect. z veru. in se ibi in filio in potestate. C. opp. extra gl. ista lect. p. respo. nit. quod p. donauit filio vt dnm. eri. to, ergo valuit donatio statim, vt no, C. s. inof. testa. auth. vnde si patre.